

**СОВЕТ
МАРСОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАРС АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422472, РТ, Дрожжановский район, с. Нижний Каракитан, ул. Ленина, 30 30 тел. (84375) 31-1-35,
факс: (84375) 31-1-36, e-mail: Mars.Drz@tatar.ru, ОГРН 1061672003898, ИНН1617003300

Р Е Ш Е Н И Е

КАРАР

с.Нижний Каракитан

2020нче елның 19 мае

№ 56/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе Кодексын яңа редакциядә раслау турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы 885 номерлы «дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» гы Указы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы 25.06.2013 елдагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең нәтиҗәләлеген арттыру максатында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын кушымта итеп бирелә торган редакциядә расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Марс авыл җирлеге башлыгы муниципаль хезмәткәрләргә өлгә карар белән шәхсән таныштыруны тәэмин итәргә.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге Советының 25.03.2011 ел, № 6/1 карары үз көчен югалткан дип санарга

4. Өлгә карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы сайтында авыл җирлеге бүлегендә урнаштырырга.

5. Өлгә карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

6. Өлгә карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге Советының төзелеш, элементә,

әйләнә-тирә мохитне саклау һәм жәмәгать тәртибен саклау буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Марс авыл жирлеге башлыгы
Чүпрәле муниципаль районы
Татарстан Республикасы:



Р. М. Жамалетдинов

Кодекс

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы торы турында», 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», Россия Федерациясе Президентының «дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» 2002 елның 12 августындагы 885 номерлы Указы, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибен шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен, гражданның җирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү.

2. Кодекс профессиональ хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибенең төп кагыйдәләренең гомуми принципларыннан гыйбарәт, алар биләгән вазыйфаларына карамастан, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләре эш итәргә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Марс авыл җирлегенә муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы әлеге кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлеге процессында, шул исәптән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.

4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәкле чаралар күрергә тиеш, ә Россия Федерациясенә һәр гражданы муниципаль хезмәткәрдән Кодекс нигезләмәләре нигезендә үз-үзенә тотуны көтәргә хокуклы.

5. Кодексның максаты-муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен, гражданның дәүләт органнарына һәм җирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләренең бердәм тәртип нормаларын тәэмин итү.

6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән.

7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле әхлак, жәмәгать аңында муниципаль хезмәткә ихтирамлы мөнәсәбәт формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең жәмәгать аңы һәм әхлагы, аларның үз-үзләрен контрольдә тоту институты буларак чыгыш ясый.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлегенә сыйфатын һәм хезмәттә үз-үзен тотышын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы принциплары һәм кагыйдәләре

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары муниципаль хезмәттә булу белән бәйле рәвештә Россия Федерациясе гражданның үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

10. Дәүләт, жәмгыять һәм гражданның алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

а) дәүләт органның һәм жирле үзидарә органның нәтижәле эшен тәэмин итү максатларында вазыйфа йөкләмәләрен намус белән һәм югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;

б) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;

в) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәэмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданның һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;

г) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

д) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

е) гражданның һәм вазыйфаи затлар белән эш иткәндә корректлылык һәм игътибарлылык күрсәтергә;

ж) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;

з) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзәнчәлекләрен исәпкә алырга;

и) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

к) Муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

л) кеше һәм граждандан хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә төп мәгънәсен һәм әтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә.;

м) үз эшчәнлеген тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара хезмәттәшлек барышында жирле үзидарә органының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп, гамәлгә ашырырга.;

н) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым граждандарның, профессиональ яки социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга тиеш;

о) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

п) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт үтүгә бәйле бурычларны үтәргә;

р) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

с) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәр һәм конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзәнчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

т) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларын намуслы башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирле үзидарә органы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга.;

у) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;

ф) шәхси характердагы мәсьәләләренә хәл иткәндә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм граждандар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаска;

х) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи вазыйфаларына кермәсә, дәүләт органы яисә җирле үзидарә органы, аның җитәкчесе эшчәнлегенә карата гавами фикерләрдән, фикерләрдән һәм бәяләрдән тыелырга.;

м) дәүләт органында яки җирле үзидарә органында ачык чыгышлар ясау һәм хезмәт мәгълүматы биру кагыйдәләрен үтәргә;

ч) массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләренә эшчәнлегенә дәүләт органы яисә җирле үзидарә органы эше турында җәмгыятькә мәгълүмат биру буенча ихтирамлы мөнәсәбәттә булырга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дәрәс мәгълүмат алуда ярдәм итәргә.;

ш) гавами чыгышларда, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, Россия Федерациясе территориясендә чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) кыйммәтне билгеләүдән, Россия Федерациясе резидентлары арасында алыш - бирешләрнең суммасыннан, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәжәләрдәге бюджетлар күрсәткечләреннән, дәүләт һәм муниципаль бурыч алулар, дәүләт һәм муниципаль бурыч күләмнәреннән, мәгълүматларны төгәл тапшыру өчен кирәк булган очраклардан тыш, Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халыкара килешүләре, эшлекле әйләнешнең йолалары буенча;

щ) даими омтылырга тәмин итү мөмкин кадәр нәтижелерәк файдалану ресурслар белән булган өлкәсендә аның җаваплылык;

ы) үз вәкаләтләре чикләрендә милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгытуга, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауға юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга;

э) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса иҗтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;

11. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, конституциячел һәм федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын үтәргә тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә сәяси, икътисадый максатчанлыктан чыгып йә башка мотивлар буенча законнары һәм башка норматив хокукий актларны бозмаска тиеш.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы үз-үзләрен тотышы стандарты

13. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәрләр алар тарафыннан вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә торган шәхси кызыксынуга юл куймаска тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфаи бурычларны үтәгәндә муниципаль хезмәткәр үзенең шәхси кызыксынуы булуы яки аның вазыйфаи бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясавы турында белдерергә тиеш.

15. Муниципаль хезмәткәр үзе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган үз гаилә әгъзаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә бурычлы.

16. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына, аны коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы. Коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычы булып тора.

17. Муниципаль хезмәткәргә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләр алу тыела. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр жирле үзидарә органы милке дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын били, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш.

18. Муниципаль хезмәткәр дәүләт органында яки жирле үзидарә органында гамәлдә булган Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән нормаларны һәм таләпләрне үтәгәндә хезмәт мәгълүматын эшкөртә һәм тапшыра ала.

19. Муниципаль хезмәткәр мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәэмин итү буенча тиешле чаралар күрергә, рөхсәт ителмәгән килешүе өчен җавап тотарга тиеш.

20. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

21. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек Репутация үрнәге булырга, жирле үзидарә органында яисә аның бүлекчәсендә мораль-психологик климат формалашуга ярдәм итәргә тиеш.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр чакырылган:

а) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрергә;

б) коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска.

23. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион куркыныч тотышына юл куймауларына, үз-үзләрен тотышына намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтергә тиеш.

24. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр дә ул мондый гамәлләрне яисә гамәл кылмаска юл куймаса, этика принципларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен бозучы хезмәткәрләрнең гамәлләре яки гамәлләре өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тотат.

IV. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы буенча тәкъдим итүче этик кагыйдәләр

25. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары һәм ирекләре-иң югары хезинә, һәм һәр граждан шәхси тормышының кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусын, абруен, үзенең яхшы исемен яклауга хокуклы.

26. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында тыелып кала:

а) жөнәс, яше, расасы, милләте, теле, гражданлыгы, социаль, мөлкәти яки гаилә хәле, сәяси яки дини өстенлек бирү билгеләре буенча дискриминацион характердагы теләсә кайсы төр әйтемнәр һәм гамәлләр;

б) дорфалык, кимсетүчәнлек, гаепсезлек, алдан кисәтүләр, хокуксыз, лаексыз гаепләүләр күрсәтү;

в) янаулар, мыскыллау белдерүләр яки реплик, нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы тәртипне китереп чыгаручы гамәлләр;

г) хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, гражданнар белән бүтән хезмәт аралашу вакытында тәмәке тарту; д) әйләнә-тирәдәгеләр тарафыннан ришвәт алырга

ризалык яки ришвэт бирү турындагы үтенеч буларак кабул ителергә мөмкин булган теләсә нинди әйтемнәр, жестлар, гамәлләр.

27. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштыруга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, игелекле, әдәпле, игътибарлы булырга һәм гражданныр белән аралашуда түземлек күрсәтергә тиеш.

28. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, гражданнырның дәүләт органнырына һәм жирле үзидарә органнырына ихтирамлы мөнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклығы, традициясе, пөхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стилиенә туры килергә тиеш. Тышкы кыяфәтне формалаштырганда районның жирле үзидарә органныры муниципаль хезмәткәрләренә эш итәргә тиешле төп кагыйдәкиемдә эшлекле стильне саклау. Төп элемент булып эшлекле костюм тора.

V. Кодекс нигезләмәләрен бозган өчен җаваплылык

29. Муниципаль хезмәткәрләргә Кодекс нигезләмәләрен бозу факты Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнырында муниципаль хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаны биләүче затларның хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мөнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия утырышында каралырга тиеш, һәм, Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәткәргә юридик җаваплылык чараларын куллануга китерә.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен үтәү аттестацияләр үткәргәндә, югарыдагы вазифаларга тәкъдим итү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар җәза биргәндә исәпкә алына.